

N:o 38.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Mars 1881, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående genomförande af Medelpads fögderis delning i två fögderier.

(2:dra U. A.)

Uti en den 28 sistlidne Januari afgifven nådig proposition (N:o 15) är meddeladt:

att Medelpads fögderi af Vesternorrlands län för närvarande omfattar hela provinsen Medelpad med en areal af 61,96 qvadratmil, och att det område, som tillhör fögderiet, är fördeladt på två domsagor, Medelpads Vestra och Östra, samt i 9 särskilda länsmansdistrikt;

att folkmängden inom fögderiet från år 1856 till år 1876 eller på 20 år ökats från 30,816 personer till 49,649 personer eller med minst 19,000 personer;

att i specialräkningen redovisad uppbörd under samma tid vuxit från år 1856 30,816 kronor
till år 1876 250,905 „

att förteckningen å handräckningar och inhibitioner utvisade en tillväxt från år 1856 85 restskyldige
till år 1876 1,781 „

att ankomna och diarieskrifver utgjorde
år 1856 235 och
år 1876 903;

att för verkställighet inlemnade exekutorial utgjort
år 1856 220 och
år 1876 868;

att endast under år 1876 inkommit 1,387 skuldfordringsutslag, hvarförutom rester å kommunalutskylder och prestlöner numera vore på indrifning af kronofogden beroende;

att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet uti underdånig skrifvelse den 25 Juli 1877, med framhållande af nödvändigheten af fögderiets delning, föreslagit, att deraf skulle bildas två nya fögderier, nemligen *Vestra fögderiet* (motsvarande *Vestra domsagan*) med åtta socknar och fem länsmansdistrikt, samt *Östra fögderiet* (motsvarande *Östra domsagan*) med tio socknar och fyra länsmansdistrikt;

att berörda förslag blifvit af Kammarkollegium och Statskontoret förordadt uti ett af bemälda embetsverk afgifvet utlåtande, af hvilket framginge, bland annat, att Medelpads fögderi vore det folkrikaste icke blott inom Vesternorrlands, utan äfven inom de öfriga norrländska länen, samt att folkmängden derstädes med 14,434 personer öfverstege medeltalet af folkmängden för länets fögderier, ett öfverskott så betydligt, att det ensamt motsvarade nära 43 procent af denna medelfolkmängd och uppginge ända till 65 procent af folknumerären i Södra Ångermanlands öfre fögderi; samt

att, sedan 1878 års Riksdag, med bifall till Kongl. Maj:ts proposition, anvisat medel för genomförande af Medelpads domsagas delning och densamma sedermera, enligt Kongl. Maj:ts beslut den 18 Maj 1878, trädt i verket, Kongl. Maj:ts bemälda Befallningshafvande i underdånig skrifvelse af den 27 September 1880 förnyat sin framställning om Medelpads fögderis delning i öfverensstämmelse med de nya domsagorna samt dervid anført, att kronofogden i fögderiet under de senare åren varit så öfverhopad af göromål, att desamma, oaktadt den nuvarande tjensteinnehafvarens skicklighet och ovanliga arbetsförmåga, icke kunnat handläggas med den ordning och noggrannhet, som erfordrats, hvarföre ock denne för fullgörande af åtskilliga göromål beträffande såväl uppbördsverket som utmätningsväsendet, hvilka måst uppskjutas för handläggning af de ständigt sig ökande löpande ärendena, sökt och erhållit tjenstledighet från en del af sina göromål under viss tid.

Då, enligt af Statistiska centralbyrån meddelad uppgift, folkmängden i Medelpads fögderi vid 1879 års slut utgjorde 56,207 personer och således de af fögderiets folkrikhet föranledda missförhållanden, som af vederbörande myndigheter framhållits i deras ofvan omförmälda yttranden, numera ytterligare tillväxt, har Kongl. Maj:t, på grund häraf och af hvad i öfrigt i ärendet anförts, funnit en delning af Medelpads nuvarande fögderi i två fögderier vara af behovet påkallad, äfvensom

att delningen bör på det sätt genomföras, att de nya fögderierna sammanfalla med de nya domsagorna.

För verkställande af denna delning fordrades emellertid inrättande af en ny kronofogde- och en ny häradsskrifvaretjänst; men som fråga blifvit väckt och vore på Kongl. Maj:ts pröfning beroende om förändring af fögderiindelningen inom Kopparbergs län, hvarigenom Sätters läns fögderi skulle förenas med angränsande fögderier och fögderiernas inom länet antal minskas från 7 till 6, så skulle, derest den kronofogde- och den häradsskrifvarelön, som derigenom blefve tillgängliga, finge användas för de båda nya fögderitjänsterna inom Vesternorrlands län, någon ökad utgift för statsverket genom dessa tjänsters inrättande icke blifva behöfelig.

Kongl. Maj:t har derföre föreslagit Riksdagen att, derest Kongl. Maj:t beslutade indragning af Sätters läns fögderi inom Kopparbergs län, de till kronofogde och till häradsskrifvare inom samma fögderi anvisade aflöningsbelopp måtte få användas till aflönande af motsvarande tjänstemän inom ett af de föreslagna nya fögderierna i Medelpad.

Enligt uppgift i Sveriges officiella statistik utgjorde folkmängden i Kopparbergs län vid 1879 års slut 190,750 personer, och skulle alltså, derest fögderiernas antal i länet minskades till 6, folkmängden i hvarje fögderi komma att i medeltal utgöra 31,791 personer, hvilket antal icke synes vara större, än att en dylik fögderireglering lämpligen bör kunna ega rum.

Vid sådant förhållande och då den ifrågasatta delningen af Medelpads fögderi synes vara af behovet påkallad samt skulle kunna verkställas utan ökad statsutgift, derest derför finge användas de kronofogde- och häradsskrifvareaflöningar, som genom indragning af Sätters läns fögderi blefve tillgängliga, har Utskottet ansett rättighet i berörda hänseende böra Kongl. Maj:t medgifvas; hemställande alltså Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 23 Mars 1881.

På Stats-Utskottets vägnar:

E. KEY.